

Avasiko finanssikriisi veroparatiisien SALAISUUDET?

Finanssikriisiin myötä veroparatiisien aiheuttamat verotulojen menetykset ja rakenteelliset riskit ovat tulleet esille ja nousseet poliittiseen keskusteluun. Veroparatiisien tarjoamat salatut finanssipalvelut, haitalliset verokäytännöt ja säätelyn puute vaikeuttavat edelleenkin hyvien ratkaisujen löytämistä finanssikriisiin ja hyvinvointiyhteiskunnan kestävyysvajeeseen. Veroparatiisiuongelman ratkaisemiseksi tulisi kansainvälinen veroyhteistyö nostaa yhtä lailla tärkeään asemaan kuin kansainvälisen kaupan yhteistyö. Tästä kehityksestä on jo viitteitä, mutta varsinaista tietkarttaa kansainväliselle veroyhteistyölle ei vielä ole nähtävissä.

Veroparatiisit eivät ole lainkaan uusi ilmiö, vaan ne ovat syntyneet kansainvälisen kaupan ja poliittisten yhteisöjen sivutuotteina ja nousseet merkittäviksi pääoman ja kaupan keskuksiksi. Lähes kaikki monikansalliset yhtiöt toimivat veroparatiisien kautta vähentääkseen verotaakkaansa, ja arviolta 19,5 prosenttia maailman yksityisvarallisuudesta sijaitsee veroparatiiseissa (OXFAM 2013). Karibialla sijaitsevat Cayman-saaret on Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) talletustilastojen perusteella maailman seitsemänneksi suurin finanssikeskus.

Veroparatiisit eivät ole ainoastaan verotuksen mustia aukkoja: ne edustavat myös halua toimia demokraattisen yhteiskunnan ulkopuolella. Olipa sitten kysymys avioeron jälkeisistä elatusmaksuista, pankkisäätelystä tai uhkapeleistä, veroparatiisien kautta voi paeta muuta yhteiskuntajärjestystä tai ainakin uhatta päättäjiä paolla ellei sääntöjä sorvata sopiviksi.

Osa veroparatiiseista on itsenäisiä valtioita, kun taas toiset ovat autonomisia alueita, joiden emomaat ovat vastuussa niiden hallinnosta. Kansainvälisten sopimusten mukaisia itsenäisiä veroalueita on noin 220, kun taas Ison-Britannian merentakaiset alueet tai esimerkiksi Hollannin Antillit ja Tanskan Färssaaret voivat solmia kahdenkeskeisiä sopimuksia verotietojen vaihtamisesta. Eräät alueet kuten Hollannin Antillit ovat päättäneet tehdä toisille maille haitallisia vero- ja yrityslakeja, toiset alueet kuten Färssaaret taas eivät ole ryhtyneet tai niiden emomaat eivät ole antaneet niille mahdollisuutta ryhtyä veroparatiiseiksi.

Maailmassa on satoja alueita, joilla on oikeus määritellä omia yhtiö- ja verolakejaan.

Muita autonomisia veroalueita on maailmassa satoja, sillä myös monilla osavaltioilla eri maissa on osittainen itsenäisyys

määritellä tiettyjä yhtiö- ja verolakeja. Esimerkiksi Yhdysvaltojen osavaltioista Delaware, Nebraska, Nevada ja Wyoming tunnetaan veroparatiiseina. Malesiassa Labuanin saari on äskettäin kopioinut Liechtensteinin salaisuuslakeja. Verotuksen alalla vallitsee laaja kansainvälisen hallinnon ongelma. Brasiliassa ongelmaa kutsutaan jopa ”verosodaksi”.

MITEN VEROPARATIISI MÄÄRITELLÄÄN?

Veroparatiiseille ei ole yksiselitteistä määritelmää. Yksi tapa erotella veroparatiisit on tarkastella finanssisalaisuuden¹ eri muotoja, joilla salataan varallisuuden oikea omistaja. Ensimmäinen näistä on pankkisalaisuus, joka oli alun perin pankkiirien järjestöjen ylläpitämä käytäntö. Pankkiirit pyrkivät pitämään asiakassuhteensa salassa valtiolta samalla tavalla kuin lääkärit salaavat potilassuhteensa. Se sai lain voiman Sveitsissä vasta 1930-luvun talouslaman aikana, kun ulkomaiset viranomaiset pyrkivät saamaan tietoja Sveitsissä olevista tileistä.

A black and white portrait of Matti Kohonen, a man with light-colored hair, smiling. He is wearing a dark-colored t-shirt with three horizontal white stripes across the chest. The background is dark and out of focus.

MATTI KOHONEN väittää,
että veroparatiisit ovat syynä
kestävyysvajeeseen.

FINANSSISALAISUUDEN KOLME YLEISINTÄ MUOTOA: PANKKISALAISUUS, TRUSTIT JA VEROPARATIISIYHTIÖT.

Tätäkin varhaisempi finanssialaisuuden muoto kehittyi Isossa-Britanniassa vanhasta ennakkotapausoikeuden trustinimisestä oikeusmuodosta. Trustissa perustaja (asettaja) siirtää omaisuutensa viralliselle omistajalle (trusteelle) ja määrää tämän lisäksi varoille asiallisen omistajan (edunsaajan). Trusteista ei pidetä yritysrekisteriä, sillä ne samastetaan yksityistileihin. Trustien käyttö finanssialaisuuden muotona yleistyi 1960-luvulla lopussa, kun autonomisen aseman saavuttaneet Ison-Britannian entiset siirtomaat alkoivat markkinoimaan niitä ulkomaisille tallettajille.

Kolmas finanssialaisuuden muoto ovat veroparatiisiyhtiöt, jotka eivät vaadi minkäänlaista kirjanpitoa tai omistajien rekisteröintiä. Nämä ovat kehittyneet yritys lakien sääntelyn vähentämisen tuloksena, ja ne ovat yleisiä varsinkin Karibian veroparatiiseissa.

Veroparatiisien ensimmäinen virallinen määritelmä luotiin vuonna 1998 OECD:N (1998) raportissa, joka käsitteli haitallisia verokäytäntöjä. Siinä veroparatiisi määritellään neljän kriteerin avulla: i) alhainen tai olematon veroaste, ii) haluttomuus osallistua verotietojen vaihtoon, iii) liiketoiminnan läpinäkyvyyttä ja iv) liiketoiminnalta puuttuu taloudellinen sisältö - sen ollessa peiteyhtiö sääntöjen tai verojen kierto. Kun kaikki nämä kriteerit toteutuvat, OECD käsittelee aluetta veroparatiisina. OECD asetti Haitallisten Verokäytäntöjen Forumiin laatimaan veroparatiiseista ”mustan listan”, jolle kesäkuussa 2000 päättyi 35 aluetta. Nämä olivat lähinnä pieniä Karibian, Euroopan ja Tyynen valtameren valtioita, jotka vuorostaan kokivat tullessaan OECD:n isojen jäsenmaiden mustamaalaamiksi. Tämä lista poistui käytöstä, kun veroparatiisit sitoutuivat rahanpesua ja terrorismirahoitusta estävään Financial Action Task Force-sopimukseen (FATF)².

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Kansainvälinen järjestelypankki (BIS)

käyttävät veroparatiisin sijaan offshore-finanssikeskuksen käsitettä. Offshore-keskus tarjoaa ulkomaalaisille asiakkaille finanssipalveluita, joiden pääpiirteinä on niukka rahoitusmarkkinalainsäädäntö, alhainen tai olematon verotus, ja että alue ei ole finanssipalveluiden määrän-pää. Tämän määritelmän mukaan IMF tutkii tarkemmin 46 aluetta tai valtiota (IMF 2008). BIS:llä on tilastoissaan 22 offshore-keskusta, jotka raportoivat suoraan sille.

IMF on myös pyrkinyt etsimään määrällistä tapaa luokitella offshore-finanssikeskuksia. Erään määritelmän mukaan alue on offshore-keskus, kun talletusten ja kansainvälisten sijoitusten suhde bruttokansantuotteeseen ylittää 50 prosenttia (IMF 2002), kun taas toisen artikkelin mukaan tärkeää olisi tarkastella finanssipalveluiden viennin osuutta maan kokonaisviennistä (ZOROMÉ 2007).

Veroparatiiseille on tyypillistä erityisen matala tuloverotus ja finanssialaisuus. Tällaisia alueita maailmassa on joitakin kymmeniä.

Eri valtioilla on myös omia veroparatiisien määritelmiään. Yhdysvalloilla on alhaiseen verotukseen ja finanssialaisuuteen perustuva 50 alueen lista (US GOVERNMENT ACCOUNTABILITY OFFICE 2008). Monilla Latinalaisen Amerikan mailla on omat veroparatiisilistansa, muun muassa Argentiinalla, Brasiliassa, Ecuadorilla, Meksikolla ja Venezuelalla. Brasilia määrittelee listallaan 65 aluetta, joissa tuloverotus on nolla tai alle 20 prosenttia, ja lisäksi 8 aluetta, joiden sisäinen lainsäädäntö ei ole tarpeeksi läpinäkyvä yritysten omistussuhteiden ja yritys rakenteen suhteen (RECEITA FEDERAL DO BRASIL 2010). Brasilian veroviranomaiset voivat halutessaan asettaa Brasilian veroastetta

vastaavan lähdeveron veroparatiiseihin suuntautuvalla kaupalla.

Myös kansalaisjärjestöt ovat pyrkineet määrittelemään veroparatiiseja eri tavoin. Tax Justice Network (TJN) käyttää verotuksen salaisuusalueen määritelmää, joka sen mielestä on tarkempi kuin veroparatiisin määritelmä. Salaisuusalueet luovat tarkoituksellisesti lakeja ja sääntöjä, jotka edesauttavat muualla asuvia henkilöitä ja yrityksiä kiertämään kotipaikkojensa sääntöjä (MURPHY 2009). Alhainen verotus ei tässä ole määritelmän osa, sillä ilman finanssialaisuutta eivät alueen ulkopuoliset toimijat voisi käyttää hyväkseen alhaista veroastetta. TJN:N (2011) listalla kaikilla mailla on salaisuuskäytäntöjä, ja näistä esimerkiksi 47 haitallisinta voidaan kutsua veroparatiiseiksi³. Ongelma ei koske ainoastaan näitä alueita, sillä kansainvälisen automaattisen verotietojen vaihdon puuttuessa suomalaisten verovelvollisten edes Yhdysvalloissa olevasta tilistä ei ole tarkkaa tietoa.

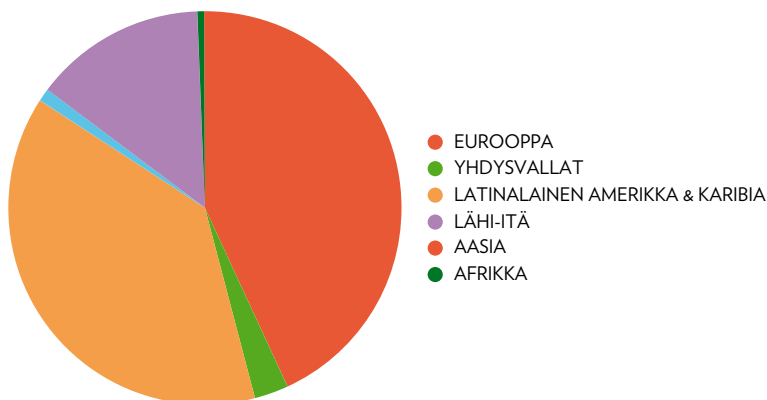
Seuraavissa kuviossa tarkastellaan veroparatiisien maantieteellistä (kuvio 1) ja geopoliittista jakautumaa (kuvio 2).

KYSYMYS ON ISOISTA RAHASUMMISTA

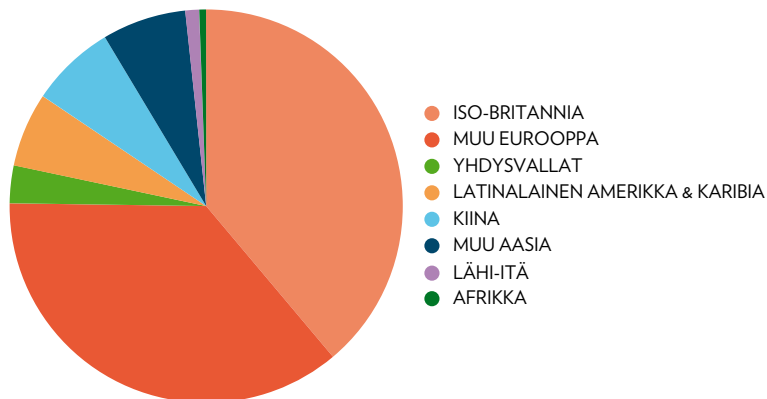
Voidaksemme laskea veroparatiiseissa olevan pääoman määrän meidän tulisi ensin päättää, mitkä veroparatiisit ovat kaikkein haitallisimpia. Oxfam käytti Yhdysvaltojen liittovaltion tarkastusviraston (GAO) listaa 50 veroparatiisista, johon se lisäsi vielä kaksi muuta merkittävää veroparatiisia TJN:n finanssialaisuusindeksistä, Delawaren ja Hollannin. Sitten Oxfam tarkasteli Kansainvälisen järjestelypankin tilastoista ulkomaisten pankkien talletuksia näillä 52 alueella (BANK OF INTERNATIONAL SETTLEMENTS 2013), sekä eri keskuspankkien tilastoja siitä, kuinka paljon veroparatiisien talletuksista kuuluu alueen ulkopuolella asuville. Kun ulkomaisia talletuksia veroparatiiseissa verrataan kaikkiin talletuksiin, saadaan suhdeluvuksi

VEROPARATIISEISSA ON NOIN VIIDENNES MAAILMAN NETTOSIJOITUVARALLISUUDESTA.

Kuvio 1. Veroparatiisien maantieteellinen sijainti.

Kuvio 2. Veroparatiisien geopolitiittinen jakautuma.

19,5 prosenttia, joka osuutena maailman nettosijoitusvarallisuudesta (CREDIT SUISSE 2012) olisi noin 13,9 biljoonaa euroa⁴. Näistä arviolta vain 16 prosenttia ilmoitetaan veroviranomaisille (GILES 2010).

Laajuudeltaan yksityistalletuksia vielä suurempi ongelma ovat yritysten harjoittamat haitalliset verokäytännöt, jotka usein käyttävät hyväksi veroparatiiseja.

Keskiverto luxemburgilainen investoisi 128 000 euroa joka vuosi ulkomaille, jos kaikki Luxemburgista lähtöisin olevat investoinnit olisivat luxemburgilaisten omia varoja. Brittien Neitsytsaaret ovat myös noin 830 000 yhtiön kotipaikka, vaikka saarilla on vain 25 000 asukasta (CCFD 2011). Tämä antaa suhdeluvun noin 34 yhtiötä per asukas, kun taas Ranskassa ja Saksassa sama suhdeluku

on suunnilleen toisin päin eli yksi yritys 30 asukasta kohden.

Pääomien ja voittojen kierrättäminen alhaisen verotuksen maihin on myös osa yritysten sisäistä kauppaa, jossa yrityksellä voi olla sisäinen rahoitusyhtiö esimerkiksi Luxemburgissa, Mauritiuksella tai Sveitsissä. Yritysten sisäinen kauppa on jopa 60 prosenttia maailmankaupasta (NEIGHBOUR 2002), ja tätä kauppaa säätelevät OECD:n siirtohinnoittelusäännöt. Niiden mukaan yritysten sisäinen kauppa tulisi hinnoitella samalla tavalla kuin jos tämä tapahtuisi kolmannen osapuolen kanssa. Yritysten tuleekin soveltaa tytäryhtiöiden väliseen kauppaan verrannaishintoja eli etsiä hintoja toisistaan riippumattomien osapuolten käymästä kaupasta. Usein näitä hintoja on kuitenkin vaikea löytää, ja siirtohinnoittelua on liian helppoa käyttää hyväksi verojen välttämiseksi (ACTIONAID 2010). Tämä ei usein ole laitonta nykyisten lakien puitteissa, mutta siksi siirtohinnoittelulakeja pitäisikin muuttaa vastaamaan taloudellisia realiteetteja siitä, missä voitot oikeasti luotiin.

VEROPARATIISIEN VASTAISET TOIMET FINANSSIKRIISIN AIKANA

Vuoden 2009 Lontoon G20-kokouksessa Ison-Britannian pääministeri Gordon Brown julisti, että veroparatiisien aika on ohi. Syntyi uusi OECD:n mallisopimus ja kansainvälinen verotietojen vaihtostandardi, jonka puitteissa Suomikin on solminut useita kahdenkeskeisiä verosopimuksia. Verotietojen vaihto perustuu edelleenkin tarpeelliseksi katsottuun tietoon, eli tietoa pyytävän osapuolen on osoitettava, miksi kyseisen henkilön tai yrityksen tieto kyseisessä pankissa tai asianajotoimistossa olisi heille tarpeellista. Korkean kynnyksen vuoksi tiedonvaihtopyyntöjä on toistaiseksi tehty vain muutamia, vaikka todellinen tarve verotietojen vaihtoon olisi sadoissa tuhansissa pyynnöissä joka vuosi.

OECD:N JA YK:N TULISI LUODA JÄRJESTELMÄ, JOSSA VEROTIETOJA VAIHDETAAN AUTOMAATTISESTI.

Samaan aikaan alkoi pankkialaisuuden legitimiteetti murtua, ja pankkien työntekijät ryhtyivät vuotamaan asiakastietoja oman turvallisuutensa uhalta. Saksan ja Yhdysvaltojen tiedustelupalvelut ostivat entiseltä HSBC-pankin työntekijältä 130 000 asiakkaan tilitiedot. Hänen antamansa tiedot ovat auttaneet Espanjaa keräämään 260 miljoonan euron verorästit ja myös löytämään yli 650 veronkiertäjää, mukaan lukien Banco Santanderin toimitusjohtajan. Yhteensä listan avulla on kerätty eri maissa noin yhden miljardin euron verran verorästejä, eniten Yhdysvalloissa. Viimeisin vuoto oli Kansainvälisen Tutkivien Toimittajien Konsortiumin *Offshore Leaks*-projekti, jossa paljastettiin Brittien Neitsyaarilla toimivan trusteja ja muita salaisia yhtiöitä myyvän toimiston kaikki asiakkaat.

Pankkitietojen viralliselle vaihdolle on edelleen korkea kynnys, mutta vuotoja on alkanut ilmaantua

Yhdysvallat ei jäänyt odottamaan OECD:n sääntöjen muutosta vaan päätti laatia yksipuolisen vaatimuksen automaattisesta verotietojen vaihdosta vuonna 2010 säädetyn Foreign Account Tax Compliance Act-lain (FATCA) puitteissa. Se velvoittaa Yhdysvaltojen kansalaisia raportoimaan kaikista ulkomailla olevista tileistä. Uutena määräyksenä se velvoittaa myös ulkomaisia finanssilaitoksia raportoimaan Yhdysvaltojen veroviranomaisille heidän yhdysvaltalaisista asiakkaistaan. Varsinkin Ison-Britannian pankkisektori piti vaatimusta liiankin tiukkana, vaikka periaate asiakkaan tuntemisesta on ollut jo rahanpesulaeissa vuosikymmenet. Laki asettaa käytännössä vihdoin veroparatiisipankit lailliseen vastuuseen asiakastietojen keräämisestä ja ylläpitämisestä. Yhdysvallat on saanut

yli 5 miljardia dollaria maksamattomia verotuloja FATCAN ja muiden toimien avulla viimeisten vuosien aikana.

Euroopassa taas on pyritty uusimaan EU:n säästödirektiiviä, jonka puitteissa tilitietoja koskeva automaattinen tiedonvaihto voisi toimia paremmin. Automaattisen tiedonvaihdon piirissä vaihdettiin vuonna 2010 EU-maissa 11,4 miljardia euron korkotulotietoja, joihin maat soveltavat omia verolakejansa. Veroparatiiseista kuten Itävallasta, Luxemburgista, Jerseystä ja Sveitsistä, jotka eivät ole suostuneet automaattiseen tiedonvaihtoon, kerättiin lisäksi 505 miljoonaa euroa lähdeveroina EU-kansalaisten näissä maissa nimettömästi ilmoittamista korkotuloista (**TAXATION AND CUSTOMS UNION DG 2010**).

EU:n säästödirektiivin keskeinen puute on alueellinen suppeus, sekä se, että yritykset ja trustit, joissa on paljon myös yksityisvarallisuutta, eivät kuulu direktiivin piiriin. Nyt EU-maista Espanja, Iso-Britannia, Irlanti, Italia, Saksa ja Tanska harkitsevat eurooppalaista FATCA-sääntöä, sillä EU:n säästödirektiivi ei ole riittävä työkalu veronkierron vastaisessa työssä. Automaattinen tiedonvaihto eteni kesäkuussa 2013 merkittävästi Pohjois-Irlannin G8-kokouksessa, jossa viimeinkin automaattisesta verotietojen vaihdosta muodostui kansainvälinen standardi. Kansainvälinen verotietojen automaattinen vaihto vaatii kuitenkin vielä paljon taustatyötä. OECD:n ja YK:n tulisikin yhdessä luoda automaattiseen verotietojen vaihtoon perustuva järjestelmä.

Kuluvan vuoden alussa ilmestyi raportti nimeltä Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting (BEPS), jossa OECD (2013) tunnusti laatimiensa sääntöjen puutteellisuuden. Kansalaisjärjestöjen ja ammattiyhdistysten kannantotot toivottivat BEPS-projektiin tervetulleeksi, mutta sitä ei katsottu riittävän laajaksi pureutumaan siirtohinnoittelusääntösten valuvikoihin ja epärealistisiin oletuksiin.

Kansalaisjärjestöt ovat jo pidemmän aikaa vaatineet yritysten maakohtaista kirjanpitoa kaikista tärkeistä operaatioista kuten voitoista, työkustannuksista, pääomasta, myynnistä, rahoitusoperaatioista, sekä velvoitetta julkistaa yrityksen kaikki omistussuhteet. Maakohtainen kirjanpito on edennyt lähinnä kaivannaissektorin alalla. Tämä toteutui ensin Yhdysvalloissa ns. Dodd-Frank-lain puitteissa, jota tuli voimaan toukokuussa 2014, ja sittemmin EU:n säädösten mukaan. EU:n säädöksissä mainitaan myös pankkisektorin maakohtainen kirjanpito, ja EU:n komissio on ajanut maakohtaista kirjanpitoa kaikille sektoreille osana yritysten yhteiskunnallista raportointia koskevaa direktiiviä.

Toinen merkittävä askel on siirtohinnoittelujärjestelmän korvaaminen yhtenäistetyllä verokannalla, jossa verotus perustuu eri tytäryhtiöiden kirjanpidollisen voiton sijaan koko konsernin verotettavaan tuloon - joka sitten jaetaan tietyn kaavan mukaan eri alueille, missä yrityksellä on toimintaa. Yksi tunnettu kaava, jolla verotettava tulo voidaan jakaa, on yhdysvaltalaisen osavaltion mukaan nimetty Massachusettsin kaava, jossa pääomalle, työkustannuksille ja myynnille annetaan yhtäläinen painoarvo. Yhdysvaltojen sisällä käytetäänkin yhtenäistettyä verojärjestelmää, mutta eri osavaltioilla on eriäviä kaavoja, mikä vaikeuttaa järjestelmän toimeenpanoa. EU:ssa keskustellaan yhtenäistetyistä konserniverokannasta Common Consolidated Corporate Tax Base-aloitteen (CCCTB) puitteissa. Aloitetta tulisi käsitellä varsinkin erityisesti vaikeasti verotettavien sektoreiden kohdalla - kuten pankki- ja kaivannaissektoreiden.

KOHTI OIKEUDENMUKAISEMPAA VEROTUSTA

Finanssikriisi on osoittanut, että markkinatalous ei voi toimia ilman riittävää avoimuutta ja selkeitä sääntöjä. Aivan kuten poliisiviranomaiset ja passiviran-

omaiset vaihtavat tietoja keskenään tulisi myös veroviranomaisten tehdä tiivistä yhteistyötä keskenään. Yhtenäistetyt verotietojärjestelmät, yritysten y-tunusten kansainvälinen yhteensopivuus ja muut käytännön toimet helpottaisivat verotietojen automaattista vaihtoa ja loisivat siitä merkittävän yhteistyön alueen. Myös kahdenkeskeisiä verosopimuksia tulisi pyrkiä laatimaan keskitetysti, aivan kuten kansainvälisen kaupan sopimuksia on pyritty tuomaan Maailmankauppajärjestön piiriin. Yritysten verotus tulisi taas perustua avoimeen maakohtaiseen ja yhtenäistettyyn konsernitason kirjanpitoon, jonka pohjalta eri alueelliset toimielimet kuten EU tai Afrikan Unioni voisivat päättää yhtenäisestä verotuksesta.

Yritysten siirtohinnoittelun mahdollistama veronkierto tulisi ehkäistä konsernien yhtenäistetyllä verotuksella, jossa verotettavat tulot jaetaan eri alueille todellisen liiketoiminnan sijainnin mukaan.

Verotus tulisi nostaa useammin esille myös hyvinvointipalveluiden kustannusten keskustelussa: jos veronkiertoa voitaisiin vähentää, ei Suomen väitettyä 8-10 miljardin euron kestävyysvajettaakaan olisi olemassa ainakaan samassa mitassa. Kaikki valtiot pyrkivät keräämään riittävän määrän veroja julkisten palveluiden ylläpitämiseksi, joskin näiden palveluiden taso vaihtelee suuresti eri maissa. Kansainvälisessä keskustelussa Pohjoismaiden korkeampaan verotukseen ja julkisiin palveluihin perustuva malli on kuitenkin osoittautunut parhaaksi sekä kansalaisten perusoikeuksien toteuttamisen kannalta että myös kilpailukyvyltään muita järjestelmiä paremmaksi. Tämä johtuu siitä, että innovaatiot ja tuottavuus ovat korkeimmillaan koulutetun ja terveen työvoiman yhteiskunnassa. Keskustellessa verotuksesta unohdetaan ajoittain, mitä verotuksella saadaan aikaan, ja miten oikeudenmukaisempi verojärjestelmä voisi antaa uuden näkökulman yhteiskunnan muihin menopuolen asioihin. ■

Viitteet

- 1 Käytän finanssialaisuutta kattokäsitteenä eri juridisille tai käytännön muodoille, joilla salataan varallisuuden omistajat. Tässä käsittelemistä vain kolmea yleisintä muotoa.
- 2 Sopimus solmittiin vuonna 1989 rahanpesun vastaisena keinona, joka myöhemmin vuodesta 2001 alkaen myös käsittää terrorisminrahoituksen vastaisia toimia. Jos FATF:n periaatteita noudatettaisiin, olisivat monet veroparatiisien salaisuuskäytännöt jo laittomia, sillä ne vaativat

esimerkiksi asiakastietojen luotettavan keräämisen ja säilyttämisen.

- 3 Tämä vastaa TJN:n indeksissä kaikkia alueita, joiden salaisuuspiistemäärä ylittää 70/100. Näitä alueita on 47 vuoden 2011 listalla. Lista on lähes sama kuin Yhdysvaltojen liittovaltion tarkastusviraston 50 veroparatiisin luettelo.
- 4 Ulkomaisten asiakkaiden veroparatiisitalletusten määrä arvioitiin 18,5 biljoonaksi dollariksi, joka on 19,5 prosenttia maailman arvioidusta nettosijoitusvarallisuudesta, joka vuonna 2012 Credit Swissen mukaan oli 94,7 triljoonaa dollaria.

Kirjallisuus

- ACTIONAID** (2010), Calling Time: Why SAB Miller Should Stop Dodging Taxes in Africa. www.actionaid.org.uk/tax-justice/calling-time-the-research
- BANK OF INTERNATIONAL SETTLEMENTS** (2013), Locational banking statistics, Table 6A: External positions of reporting banks vis-à-vis all sectors. www.bis.org/statistics/bankstats.htm
- CCFD** (2011), An Economy Adrift. http://ccfd-terresolidaire.org/IMG/pdf/ed_english_bdrectiftableau111116_2.pdf
- CREDIT SUISSE** (2012), Global Wealth Databook 2012.
- GILES, W.** (2010), U.K., Swiss to Discuss Tax on Offshore Bank Accounts, Bloomberg, 25.10.2010.
- IMF** (2008), Offshore Financial Centers: A Report on the Assessment Program and Proposal for Integration with the Financial Sector Assessment Program.
- MATLACK, C.** (2013), Hero or Villain? The Strange Case of HSBC Whistleblower Hervé Falciani, Bloomberg 9.8.2013.
- MURPHY, R.** (2009), Defining the Secrecy World Rethinking the language of 'offshore', Tax Justice Network. www.secrecyjurisdictions.com/PDF/SecrecyWorld.pdf
- NEIGHBOUR, J.** (2002), Transfer Pricing: Keeping it at arm's length, OECD Observer 230.
- OECD** (1998), Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue. Paris: OECD.
- OECD** (2013), Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting, Paris: OECD. www.oecd.org/tax/beps.htm
- OXFAM** (2013), Tax on the "private" billions now stashed away in havens enough to end extreme world poverty twice over. www.oxfam.org/en/eu/pressroom/pressrelease/2013-05-22/tax-havens-private-billions-could-end-extreme-poverty-twice-over
- RECEITA FEDERAL DO BRASIL** (2010), Instrucao Normativa RFB n. 1.037, 4.6.2010. www.receita.fazenda.gov.br/Legislacao/ins/2010/in10372010.htm
- TAX JUSTICE NETWORK** (2011), Financial Secrecy Index: 2011 Results. London: Tax Justice Network. www.financialsecrecyindex.com/2011results.html
- TAXATION AND CUSTOMS UNION DG** (2010), Information exchanged and Withholding tax levied under the Savings Taxation Directive 2005-2010. http://ec.europa.eu/taxation-customs/resources/documents/taxation/personal_tax/savings_tax/benefits_savings_taxation_directive/savings_taxation_tables_april_2013_en.pdf
- US GOVERNMENT ACCOUNTABILITY OFFICE** (2008), Large U.S. Corporations and Federal Contractors with Subsidiaries in Jurisdictions Listed as Tax Havens or Financial Privacy Jurisdictions, Report to Congressional Requesters.
- ZOROMÉ, A.** (2007), Concept of Offshore Financial Centers: In Search of an Operational Definition, IMF Working Paper 07/87.